

POSTANOWIENIE

Dnia 21 marca 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bogusław Cudowski

w sprawie z powództwa A. I.
przeciwko N. sp. z o.o. z siedzibą w P.
o odszkodowanie i wynagrodzenie,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 21 marca 2017 r.,
skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego w P.
z dnia 16 grudnia 2015 r., sygn. akt VIII Pa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Powódka ostatecznie żądała zasądzenia kwoty 6.600 zł brutto wraz z odsetkami ustawowymi, ustalenia istnienia umowy o pracę na czas nieokreślony; sprostowania świadectwa pracy, a także zasądzenia kwoty 5.573 zł brutto tytułem wynagrodzenia za okres wypowiedzenia pomniejszego o wynagrodzenie za 2 tygodnie okresu wypowiedzenia, wraz z odsetkami.

Sąd Rejonowy w P. wyrokiem z 10 lipca 2015 r. zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 6.600 zł tytułem odszkodowania za naruszenie przepisów o rozwiązywaniu umów o pracę wraz z ustawowymi odsetkami od 10 lipca 2015 r. oraz kwotę 5.552,36 zł tytułem wynagrodzenia z pracę wraz z ustawowymi odsetkami, w pozostałym zakresie oddalił powództwo.

Sąd Okręgowy w P. wyrokiem z 16 grudnia 2015 r. oddalił apelację pozwanego od wyroku Sądu Rejonowego.

Wyrok Sądu Okręgowego pozwany zaskarżył w całości. Zarzucono naruszenie prawa materialnego, to jest art. 25 § 1 k.p. w zw. z art. 33 k.p. w brzmieniu obowiązującym do 21 lutego 2016 r. poprzez ich błędną interpretację i przyjęcie, że pozwany jako pracodawca naruszył obowiązujące przepisy prawa zawierając z powódką umowę o pracę na czas określony 10 lat z możliwością jej wypowiedzenia z zachowaniem dwutygodniowego okresu wypowiedzenia, w związku z czym stosunek pracy łączący powódkę z pozwanym podlega przepisom prawa pracy o umowie o pracę na czas nieokreślony, podczas gdy żaden z tych przepisów nie wskazuje maksymalnego okresu trwania umowy o pracę na czas określony i tym samym nie zakazuje zawierania z pracownikami umów o pracę na czas określony 10 lat. Ponadto, zarzucono naruszenie art. 382 k.p.c. poprzez nieuwzględnienie w wyrokowaniu całości materiału zebranego w postępowaniu przed Sądem pierwszej instancji, tj. faktów ustalonych w toku postępowania przed Sądem pierwszej instancji wskazujących na okoliczność, że w sprawie zaistniały obiektywne przesłanki, które uzasadniały zawarcie z powódką umowy o pracę na czas określony 10 lat, gdyż pozwany opracował strategię rozwoju firmy w związku z długoterminowymi planami inwestycyjnymi oraz podjął w tym zakresie określone czynności (m.in. zmienił firmę Spółki, rozszerzył zakres jej działalności, zakupił oraz tworzył portale internetowe). Zarzucono również naruszenie art. 328 § 2 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. przez brak wskazania podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa i całkowicie błędne przyjęcie przez Sąd drugiej instancji, że przytoczenie przez Sąd pierwszej instancji orzecznictwa Sądu Najwyższego wyczerpuje nałożony na Sąd obowiązek wskazania podstawy prawnej wyroku.

Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, skarżący wskazał na istnienie potrzeby wykładni przepisu prawnego budzącego poważne wątpliwości, a mianowicie art. 25 § 1 k.p. w zw. z art. 33 k.p. w brzmieniu obowiązującym do 21 lutego 2016 r. oraz art. 8 k.p. w następującym zakresie: (1) czy przepis ten uniemożliwiał (zakazywał) zawieranie z pracownikami umów o pracę na czas określony – 10 lat, skoro nie wskazywał on maksymalnego okresu trwania umów o pracę na czas określony; (2) czy okoliczności, takie jak opracowana przez pracodawcę strategia rozwoju firmy i długoterminowe plany inwestycyjne mogły być

kwalifikowane jako przesłanki obiektywne uzasadniające zawarcie długoterminowej umowy o pracę na czas określony; (3) czy zawarcie umowy o pracę na czas określony z przyczyn, o których mowa w pkt. 2 naruszało zasady współżycia społeczno-gospodarczego przeznaczenia prawa oraz zasady współżycia społecznego. Zdaniem skarżącego istnieje potrzeba usunięcia wątpliwości co do możliwości, długości oraz przesłanek zawierania umów o pracę na czas określony.

Dodatkowo, zdaniem skarżącego, w okolicznościach tej sprawy skarga jest oczywiście uzasadniona, skoro Sąd drugiej instancji naruszył art. 382 k.p. poprzez jego niezastosowanie, a w konsekwencji nieuwzględnienie przy wyrokowaniu całości materiału zebranego w postępowaniu w pierwszej instancji, tj. dokumentów załączonych do odpowiedzi na pozew dotyczących zmian w zakresie firmy pozwanego oraz rozszerzenia przedmiotu, a także innych okoliczności wskazywanych w pismach procesowych pozwanego, którym strona powoda nie przeczyła, związanych m.in. z zakupem i tworzeniem portali internetowych, a które dotyczyły i potwierdzały okoliczności, które pozwany wskazywał jako uzasadniające zawarcie z powódką umowy o pracę na czas określony na okres 10 lat; oraz naruszył art. 328 § 2 w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. poprzez ich niezastosowanie i brak w uzasadnieniu wyroku Sądu drugiej instancji wskazania podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3), lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (pkt 4).

Skarżący przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania uzasadnia z jednej strony potrzebą wykładni przepisów prawa materialnego budzących, jego zdaniem, poważne wątpliwości oraz oczywistością skargi kasacyjnej ze względu na zarzucone naruszenia przepisów prawa procesowego.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego wyjaśniono, że jeżeli uzasadnieniem

wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.), to skarżący powinien nie tylko wskazać przepis, którego wykładnia wywołuje wątpliwości lub rozbieżności w orzecznictwie sądów, lecz także przytoczyć orzeczenia sądowe, w których dokonano rozbieżnej wykładni tego przepisu we wskazanym przez skarżącego zakresie lub szczegółowo opisać, na czym polegają te wątpliwości interpretacyjne; brak przytoczenia takich orzeczeń oraz wyjaśnienia owych wątpliwości prowadzi do oceny, że wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie został w wystarczająco przekonujący sposób uzasadniony (por. postanowienie SN z 12 grudnia 2008 r., II PK 220/08, LEX nr 523522). Jednocześnie, w orzecznictwie Sądu Najwyższego podkreśla się, że nie istnieje potrzeba wykładni przepisów prawa (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.), jeżeli Sąd Najwyższy zajął już stanowisko w kwestii wykładni przepisów i wyraził swój pogląd we wcześniejszych orzeczeniach, a nie zachodzą żadne okoliczności uzasadniające zmianę tego poglądu (por. postanowienie SN z 17 marca 2015 r., I PK 4/15, LEX nr 1661934).

Skarżący nie wykazał potrzeby wykładni przepisów prawa budzących wątpliwości - co więcej poważne wątpliwości - które dotychczas nie zostały wyjaśnione w orzecznictwie. Regulacja prawna wynikająca z art. 25 § 1 k.p. w zw. z art. 33 k.p. w brzmieniu obowiązującym do 21 lutego 2016 r. oraz art. 8 k.p. – w zakresie, w jakim przepisy te wyznaczają swobodę stron w przedmiocie określenia okresu obowiązywania umowy o pracę na czas określony – była przedmiotem wykładni w orzecznictwie Sądu Najwyższego. Z orzeczeń tych wynika jednolite stanowisko, że pomimo iż we wskazanym we wniosku stanie prawnym przepisy prawa nie precyzowały maksymalnego okresu trwania umowy o pracę na czas określony, to zawarcie długoterminowej umowy o pracę na czas określony 9 lat z klauzulą wcześniejszego jej rozwiązania za dwutygodniowym wypowiedzeniem mogło być kwalifikowane jako obejście przepisów prawa pracy ich społeczno-gospodarczego przeznaczenia lub zasad współżycia społecznego (art. 58 § 1 i 2 k.c. w zw. z art. 300 k.p.) – por. wyrok SN z 7 września 2005 r., II PK 294/04, OSNP 2006 nr 13-14, poz. 207; wyrok SN z 25 października 2007 r., II PK 49/07, OSNP 2008 nr 21-22, poz. 317, czy wyrok SN z 14 lutego 2012 r., II PK 136/11, OSNP

2013 nr 1-2, poz. 9. Skarżący nie wskazał okoliczności uzasadniający zmianę tego poglądu. Uwzględniając powyższe, sformułowane przez skarżącego wątpliwości w rzeczywistości nie są wątpliwościami dotyczącymi wykładni ww. przepisów prawa; sprowadzają się do zakwestionowania wyników subsumcji ww. przepisów, rozumianych zgodnie z utrwaloną w orzecnictwie ich wykładnią, do okoliczności faktycznych tej sprawy. Sytuacja ta, ze względu na treść art. 398⁹ § 1 k.p.c. oraz art. 398³ § 3 k.p.c., nie może uzasadniać przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Przechodząc do oceny twierdzenia skarżącego o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej, celowym wydaje się przypomnienie, że skarga kasacyjna jest oczywiście zasadna w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wtedy, gdy bez pogłębionej analizy zastosowanych przez sąd przepisów prawa materialnego i bez wnikania w szczegóły postępowania dowodowego dla oceny naruszenia przepisów prawa procesowego, można stwierdzić zasadność przytoczonych podstaw kasacyjnych; oczywista zasadność skargi kasacyjnej zwykle wynika z oczywistego, widocznego *prima facie* naruszenia przepisów prawa (por. postanowienie SN z 10 lipca 2007 r., II UK 45/07, LEX nr 898439). Oznacza to, że skarżący, powołując się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej, powinien wykazać, że przesłanka ta rzeczywiście zachodzi – to znaczy wskazać w czym w jego ocenie wyraża się „oczywistość” zasadności skargi oraz podać argumenty wykazujące, że rzeczywiście skarga jest oczywiście uzasadniona. Ponadto, o ile dla uwzględnienia skargi kasacyjnej wystarczy wykazanie usprawiedliwionej podstawy, to dla przyjęcia skargi do rozpoznania, skarżący powinien wykazać kwalifikowaną postać tego naruszenia polegającą na jego oczywistości (por. postanowienie SN z 26 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274).

Skarżący nie wykazał oczywistego naruszenia wskazanych we wniosku przepisów prawa procesowego. Nie wyjaśniono, w jaki sposób podane przez skarżącego okoliczności – jak twierdzi pominięte przez Sąd drugiej instancji – przy uwzględnieniu całości materiału dowodowego zgromadzonego w tym postępowaniu – mają dowodzić oczywistej wadliwości zaskarżonego rozstrzygnięcia. Trudno również mówić o oczywistej wadliwości zaskarżonego wyroku ze względu na ewentualne naruszenie art. 328 § 2 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c., skoro

skarżący, formułując zarzuty kasacyjne, jednoznacznie zidentyfikował podstawę prawną wyroku, zarzucając błędną wykładnię tych przepisów.

Z tych powodów, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., orzeczono jak w sentencji.

I.n